

הצעה לפעילויות במוסיקה עבור הנושא: "כבוד הקשיש"

מבוא:

מיהו הקשיש? כיצד מציגים את הקשיש בפני התלמידים? כיצד נחבור וניגע בנימי נפשם של התלמידים על מנת שנגדיל את הסיכויים להבנה משמעותית של מיקום הקשיש בחברה? מי הם הקשישים שהתלמידים חיים לצידם?

על מנת לחבור לשאלות אלו ולהביא אותן אל חזית הפעילות מוצעות בזה שתי הצעות לפעילות:

1. העברת מסרים דרך שירים.

2. פעילות סביב בניית שירון.

העברת מסרים דרך שירים:

לפעילות זו נבחרו ארבעה שירים שאינם מדברים ישירות על קשישים אלא עוסקים ב"שרשרת הדורות", במיקום המבוגר במשפחה, טיב הקשר בין הצעיר למבוגר, על אנשים קטנים שהם גדולים ועל היכולת לבחון ולהכיר את האדם מעבר למגבלות גופו.

רשימת השירים:

- פיתחו את השער
- המשפחה שלי
- כל אחד בעצם לא מה שהוא נראה
- אנשים שנשארו קטנים

לחן: נחום נרדי

פיתחו את השער פיתחוהו רחב

עבור תעבור פה שרשרת זהב

אבא

ואמא

ואח

ואחות

וחתן וכלה

במרכבת קלה.

פיתחו את השער פיתחוהו רחב

עבור תעבור פה שרשרת זהב

סבא

וסבתא

ודוד

ודודה

ונכדים ונינים

במרכבת פנינים.

פיתחו את השער פיתחוהו רחב

עבור תעבור פה שרשרת זהב

אגס

ותפוח

ודבש לקינוח

ורקיק צהבהב

על צלחת זהב.

פיתחו את השער פיתחוהו רחב

קדיה מולודבסקי (1895-1975)

משוררת הילדים הגדולה בידיש. נולדה בפולין. בגרותה חיה בארצות הברית. מולודובסקי למדה בקורסים לגננות עבריות של יחיאל הלפרין, ועבדה כגננת בוורשה ובאודסה. אחרי מלחמת העולם הראשונה לימדה בבית ספר יהודי בשכונת עוני בוורשה, שם כתבה שירים רבים לילדים, ובעקבותיהם התפרסמה. שירים אלה עוסקים בעולמם של יהודיים עניים בוורשה של שנות ה-30, כשצחק ודמע מתמזגים בהם. בשנת 1949 עלתה לארץ עם בעלה וחייתה כאן שלוש שנים.

נחום נרדי (1901-1977)

מגדולי דור הראשונים של הזמר העברי בארץ ישראל. עלה לארץ מרוסיה כפסנתרן-אמן בהיותו בן 22. ברבים משיריו הושפע מאוד מהאווירה המזרחית ומהצלילים שפגש בארץ, וכן משירת תימן, שבאה בעקבות שיתוף הפעולה הפורה עם הזמרת ברכה צפירה.

נרדי התפרסם בהופעותיו עם צפירה בארץ ובעולם. המצד נרדי-צפירה היה מניצניו של השילוב העדתי על במות רבות בארץ בשנות ה-20 ובתחילת שנות ה-30 והשפיע על החיים המוסיקליים בתקופה זו.

נרדי היה אמן האלתור, ובדרך כלל לא רשם את עיבודיו. הוא הרבה להלחין שירי ילדים שאת חלקם הגדול כתב לוי קיפניס, בהם: "שנה טובה", "מי יבנה בית", "אני פורים", "לביבות" ועוד. הוא הלחין גם מוסיקה אמנותית אך עיקר פרסומו וחיבתו בשירים שהלחין.

על השיר

"פתחו את השער" הוא אחד השירים של מולודובסקי שתורגמו לעברית. הוא כלול בספר "פתחו את השער", שנתפס כאנדרטה לירית לזכר הילדים היהודיים שהושמדו בפולין. הספר ראה אור בישראל לאחר מלחמת העולם השנייה.

השיר כולל שלושה בתים, הפותחים בשתי שורות זהות מבחינת המילים ומבחינת המנגינה. שורות אלה הן השער הקבוע: "פתחו את השער, פתחוהו רחב, עבור תעבור פה שרשרת זהב". בשער הזה עוברת השושלת המשפחתית: בבית הראשון המשפחה המצומצמת, בבית השני המשפחה המורחבת ובבית השלישי מופיעים המטעמים להמתקת השושלת. המבנה מזכיר שרשרת המורכבת מחוליות (כל דמות כתובה בשורה נפרדת) והוא בעל אופי מצטבר. המילים מחוברות ב-ו' החיבור שמדגיש את הקשר בין החוליות שבשרשרת המשפחה.

פעילויות תוכן:

- נקרא את השיר ונשוחח עם הילדים על "השער" הפותח כל בית. איזה מן שער הוא זה? (שער גמיש, שער רחב)
- מהי "שרשרת הזהב"?
- נאפיין את השרשרת בכל בית

- מי הראשונים שמופיעים בכל אחת מהשרשראות? ומדוע הם מופיעים ראשונים?
- משמעות המושג "שרשרת הדורות". לכל אדם צעיר יש שורש מבוגר, עמוק ורחב. דונו אודות מקומו של האדם המבוגר וחשיבותו בהיררכיה המשפחתית וב"שרשרת הדורות" האנושית.
- ניתן להסתכל בתמונות מהתקופה הקודמת בה מצולמים המבוגרים במרכז התמונה ושאר השוללת המשפחתית סביבם כדוגמת התמונות המופיעות בקישורים הבאים:

ביצוע נוסף לשיר שברקע שלו מופיעה תמונה משפחתית בקישור הבא:

<http://www.youtube.com/watch?v=YnZltxl2o7Y>



http://www.google.co.il/imgres?imgurl=http://img2.timg.co.il/forums/1_160742294.JPG&imgrefurl=http://www.tapuz.co.il/forums2008/viewmsg.aspx?forumid%3D325%26messageid%3D160801988&h=636&w=1087&sz=142&tbnid=KrZL34CiWom6QM:&tbnh=94&tbnw=161&zoom=1&usq=zHdBh6YU3rLtVz_3OaHJv0nqCUM=&docid=jKC3hvNmp71u_M&sa=X&ei=EQUOUoHyKM-LhQe67IDwCg&ved=0CGMQ9QEwEQ&dur=6778



http://www.google.co.il/imgres?imgurl=http://d-spot.co.il/forum/uploads/monthly_02_2008/post-9857-1202851762.jpg&imgrefurl=http://d-spot.co.il/forum/index.php?showtopic%3D143868&h=556&w=800&sz=145&tbnid=x505FTiLmIbDUM:&tbnh=92&tbnw=132&zoom=1&usq=__jKq8R4oX74-CZXE52nEuK74LVvc=&docid=AJUSkkB2Rq8V3M&sa=X&ei=EQUOUoHyKM-LhQe67IDwCg&ved=0CC0Q9QEwAA#imgdii=x505FTiLmIbDUM%3A%3BgHWKo3dEvP_HAYM%3Bx505FTiLmIbDUM%3A



<http://d-spot.co.il/forum/index.php?showtopic=143868>

- שימו לב לדימויים שבחרה המשוררת למרכבות ולצלחת: "במרכבת קלה" "במרכבת פנינים", "על צלחת זהב". מדוע לדעתכם בחרה המשוררת בדימויים אלה? מה התנאי שדימויים אלה יתאימו למרכבות ולצלחת?

פעילויות במוסיקה:

אין ביצוע באינטרנט. יש ביצוע מצוין לשיר בספר הראשון של "זמר לך לגיל הרך" בהוצאת משרד החינוך

האזינו לביצוע השיר על ידי מקהלת מורן:

- האם המנגינה לשיר מתאימה לתוכנו? כיצד?
- נסו לקרוא את השיר ללא מנגינה. האם מצאתם דמיון בין הקראת השיר ללא מנגינה ובין הלחן לשיר? מה משותף לטקסט וללחן (שלושה חלקים בכל בית: 1. פתיחה רחבה, 2. הצגת הדמויות: אופי של הצטברות ו' החבור בין הדמויות 3. תיאור מקום)
- כיצד "נפתח השער" באמצעות קולות ילדי המקהלה בפתיחה לשיר? מה קורה בצלילי הפעמונים והפסנתר?
- כיצד "מתרחב השער" לאורך השיר באמצעות הביצוע הקולי?
- נסו להדגים באמצעות נגינה בכלים, ציור, תנועה או כל דרך אחרת שעולה בדעתכם את "שרשרת הדורות" והתרחבותה לאורך השנים. שימו לב, על מנת שהשרשרת תחזיק מעמד צריך גזע איתן שיבחינו בו לאורך כל ההדגמה.

המשפחה שלי
 מילים: יורם טהרלב
 לחן: נורית הירש

זה התחיל בשני הורים

עליזים וצעירים

שהולידו בשבילי

את המשפחה שלי

וכשיש לי מסיבה

רק תביטו מי שבא

רק תביטו מי שבא :

סבא בא, אבא בא
אריה מכפר סבא בא
בא ברוך, ברוך הבא
עם דודה, דודה רבה
סבא בא, אבא בא
גם הסבתא יבבה
אהלן ומרחבא
מי שבא ברוך הבא!

מביאים לי מתנות
גם גדולות וגם קטנות
מניחים הם בפניה
ויוצאים אל הגינה
מנשקים את אחותי
ובאים לצבוט אותי
ובאים לצבוט אותי :

סבא בא...

ואחר כך בחצר
מתחילים הם לדבר
מתווכחים בצעקות
וכמעט הולכים מכות
אך כשהכיבוד מוכן
הם רצים אל השולחן
הם רצים אל השולחן :

סבא בא...

ואחרי זה מבקשים
שאני אקום לשיר
וקוראים, כשאני שר:
איך שהקטן מוכשר!
גם היום אל האולם
באו לכבודי כולם
באו לכבודי כולם:

סבא בא...

יורם טהרלב. יורם טהרלב נולד ב-1938 בקיבוץ יגור. טהרלב גדל והתחנך בקיבוץ, וחותם הרעיונות שעליהם התחנך טבוע בפזמוניו. טהרלב כתב ספרי ילדים רבים, חלקם מבוססים על סיפורים מתולדות הארץ ואחרים הכוללים שירים משעשעים וסיפורים בחרוזים לילדים.

הוא חיבר מאות פזמונים ללהקות הצבאיות ולמופעי בידור אזרחיים, לילדים ולמבוגרים. רבים מפזמוניו זכו בתחרויות זמר, הפכו להיטים. המנגינות למלותיו נכתבו בידי טובי המלחינים של הזמר העברי, ביניהם משה וילנסקי, נחום היימן, נורית הירש, מתי כספי, מוני אמריליו, שלום חנוך ואפי נצר. נושאו מגוונים ביותר עם הזדהות אישית- הוא עסק בעבר התנ"כי, הציוני וההתיישבותי, ביהודי הגלותי ובהווה של המדינה,

מתוך: "במלל ובזמר"- השתקפות השפה, הספרות, המקורות היהודיים והאמנות הישראלית בזמר העברי, משרד החינוך המזכירות הפדגוגית ירושלים, תשע"א, 2011

נורית הירש

מוסיקאית ומלחינה ישראלית, שהתפרסמה בזכות למעלה מאלף לחנים לטובי הפזמונאים והמשוררים. ילידת תל אביב, בוגרת תיכון עירוני א' והאקדמיה ע"ש רובין במגמת פסנתר. למדה פסנתר אצל אלכסנדר בוך, קומפוזיציה אצל מרדכי סתר, יחזקאל בראון ויצחק סדאי ותזמור אצל נעם שריף וניצוח אצל לסלו רוט. ניגנה מוסיקה קאמרית בכיתתו של עדן פרטוש ולמדה קלרינט אצל יעקב ברנע מהפילהרמונית. מגיל צעיר התפרנסה מלווי זמרי האופרה הישראלית, נגינת פסנתר בסטודיו לבלט ושעורים פרטיים בתאוריה וסולפג'.

נורית הירש ייצגה את ישראל בפסטיבלים רבים בעולם כמלחינה, מתזמרת ומנצחת. זכתה בפרסים רבים בארץ ובפסטיבלים בינלאומיים: ביון, יפן, צ'ילה, פורטוגל, מלטה, ברזיל, יוגוסלביה ואירלנד. הלחינה מוסיקת רקע להרבה סרטים ביניהם הסרט: "בלדה לשוטר אזולאיי". הלחינה, תזמרה וניצחה על המחזמר "סלאח שבת" של אפריים קישון כתבה מוסיקה להצגות וסדרות טלוויזיה. במרוצת השנים יצרה נורית הירש רפרטואר חדש לילדים - כמה מאות שירי הילדים הפכו לנכס צאן ברזל בגנים ובבתי הספר.

מתוך האתר של נורית הירש: <http://212.68.147.44/nurithirshnew/welcome.asp>

מתוך דבריו של יורם טהרלב על השיר:

”כמו במרבית שירי הילדים שלי, גם בשיר הזה אימצתי את נקודת המבט של הילד הסובל. המשפחה חוגגת אבל הוא כל הזמן מסכן: רואה איך המבוגרים מתווכחים, רואה את הלהיטות שלהם לזלול, סובל מהחיבה היתרה שהם מעניקים לו (מנשקים את אחותו ובאים לצבוט אותו). בשיר זה, תיארתי משפחה גדולה ומגובשת. תמיד קינאתי בילדים שהיתה להם משפחה גדולה. לי היתה משפחה זעירה.”

פעילויות תוכן:

- מי מהמוזמנים מוזכר ראשון? תוכלו להסביר מדוע?
- האם השיר הזה מזכיר לכם את המשפחה שלכם?
- האם אתם מסכימים עם דבריו של המשורר יורם טהרלב על השיר? איך אתם מרגישים כשהמשפחה המורחבת שלכם נפגשת? האם אתם שמחים לפגוש את סבא וסבתא? מה אתם חשים כלפיהם?
- באילו אירועים משפחתיים יוצא לכם לפגוש את סבא וסבתא? האם אתם מבליים איתם? אחת לכמה זמן אתם פוגשים אותם?
- מה קורה כשסבא וסבתא באים לבקר? האם אתם מקבלים את פניהם ויושבים איתם?

פעילויות במוסיקה:

<http://www.youtube.com/watch?v=p0psRa97T9U>

- האזינו לשיר בביצועו של שלמה ניצן. התוכלו לתאר איזו תחושה אתם מרגישים כשאתם מאזינים לו?
- מה קורה במוסיקה שנותן לכם להרגיש את התחושה הנ"ל?
- תארו בנגינה, בציור, בתנועה או בכל דרך אחרת מפגש משפחתי. אפיינו את הדמויות, שימו לב לשוני בין הדמויות השונות.

אף אחד בעצם לא מה שהוא נראה
מילים: לאה נאור
לחן: קובי אושרת

אף אחד בעצם לא מה שהוא נראה
כל אחד הוא גם קצת משהו אחר
המלכים, אם תסלחו לי, הם גם ליצנים
ובכל ליצן עמוק בלב יש מלך מסתתר

וזה מזל גדול
מה שהמלך לא יכול
אז הליצן יכול

אף אחד בעצם לא מה שהוא נראה
גם אתה ואת קצת משהו אחר
הילדים, אם תבדקו, הם קצת מבוגרים
כמעט בכל אדם זקן יש ילד מסתתר.

וזה מזל גדול
אם הזקן אינו מבין
הילד עוד יכול

יש פרחים שהם קוצים, קוצים הם גם פרחים
למילים שתיקות יש, שתיקה היא גם דיבור
בטיפשות, אם תסלחו לי, יש גם קצת חוכמה
בכל סיפור ישנה אמת, בכל אמת סיפור

וזה מזל גדול
אם לאמת כבר אין מילים
אז הסיפור יכול

לאה נאור (1935)

סופרת, מתרגמת, תסריטאית ופזמונאית. נולדה בהרצליה בצריף קטן, מחומם בפתילייה. בחצר הצריף היו גן ירק, תרנגולות, אפרוחים ופרה. היא למדה בבית הספר העממי בהרצליה (כיום בית ספר "ויצמן") ובבית הספר החקלאי "עיינות". כיום גרה המשפחה בהרצליה בשטח של הצריף שבו נולדה. על עבודתה הספרותית זכתה בפרס זאב לספרות ילדים, על ספרה "מקהלה עליזה", ובפרס רשות השידור על סדרת התוכניות "קרסלה". פזמוניה המולחנים מושרים על ידי טובי הזמרים, על ידי חבורות זמר ועל ידי להקות צבאיות.

קובי אושרת (1944)

מוסיקאי, מלחין ומעבר ישראלי. נולד בחיפה, החל את דרכו בלהקת פיקוד צפון. בנת 1974 השתתף בתוכנית הטלוויזיה לילדים "ראש כרוב" והלחין חלק משירי התוכנית. שירו "הללויה" זכה במקום ראשון באירוויזיון 1979. הרבה להלחין שירי פופ, לרוב בשיתוף פעולה עם הפזמונאים אהוד מנור ושמרית אור שבוצעו על ידי מיטב האומנים. אושרת זכה להצלחה גם בשירי ילדים שרובם בוצעו במסגרת פסטיבל שירי ילדים. בשנת 2009 זכה בפרס אקו"ם על מפעל חיים בתחום הזמר העברי.

מתוך "ויקיפדיה":

http://he.wikipedia.org/wiki/%D7%A7%D7%95%D7%91%D7%99_%D7%90%D7%A9%D7%A8%D7%AA

על השיר:

"אף אחד בעצם לא מה שהוא נראה" יש בו גם קצת משהו אחר המנוגד למה שהוא נראה. לא שמדובר בשני אנשים שונים אלא באותו אדם שמסוגל ליהנות משני עולמות מנוגדים ובכך להרחיב את יכולותיו ולהשלים עם מגבלותיו.

פעילויות תוכן:

- "אף אחד בעצם לא מה שהוא נראה" – האם אתם מסכימים עם שמו של השיר?
- מה אומרת המשוררת על היתרון בכך שבכל אחד מאתנו יש גם את ההיפוך שלו.
- מיהו הזקן? נסו לציין קווים לדמותו
- אדם זקן היה פעם צעיר. מה השתנה בו? מה השתבח ומה נשחק? האם נוכל לנסות להכיר את הפנימיות שלו ולהיעזר בחיצוניות בכדי לבדוק מה נוכל ללמוד ממנו ובמה הוא זקוק לעזרתנו?
- בבית אבות פגשה נערה צעירה באשה זקנה במצב רוח מאוד ירוד בשל מצבה המוגבל מבחינה חיצונית. הנערה הצעירה התיישבה ודברה איתה. כאשר זיהתה הנערה את מצוקתה בשל מגבלותיה החיצוניות היא פנתה ואמרה לה בחן: "את לא מוגבלת, זה רק הגוף שלך מוגבל" פני הזקנה הוארו. המשפט הזה החזיר לה את שמחת החיים שלה. האם אתם מסכימים עם המשפט שאמרה הנערה לזקנה? מה עשתה הנערה שנתן לזקנה תחושה טובה? האם אתם מכירים אנשים מוגבלים עם שמחת חיים? מה מביא לנו אושר?
- העלו רעיונות. כיצד נטפח מודעות לכבוד ועזרה לקשיש מתוך הכרה במעלותיו מחד ומודעות למגבלותיו מאידך.

פעילויות במוסיקה:

http://www.youtube.com/watch?v=hIBEV60x6_4

האזינו לשיר בביצועה של חוה אלברשטיין:

- האם מנגינת השיר והביצוע של חוה אלברשטיין מתאימים לתוכנו? כיצד?
- נסו לקרוא את הטקסט ללא מנגינה. האם יש קשר בין אינטונציית הדיבור ובין הביצוע המוסיקלי של השיר?
- למרות שהמילים מכילות ניגודים המנגינה זורמת. התוכלו להסביר מדוע?
- ניגודים וזרימה. נסו להביע באמצעות נגינה, תנועה, ציור, פנטומימה או בכל דרך אחרת שתבחרו ניגודים המשלימים האחד את השני.

אנשים שנשארו קטנים

מילים: לאה נאור

לחן: קובי אושרת

פזמון:

השיר מוגש במקום פרח קטן

או נשיקה חמה

לאנשים הקטנים ולנשים הקטנות

שבקהל ושעל הבמה

השיר מוקדש כמו פרח קטן

אנשים שנשארו קטנים

קרובים יותר לדשא, לפרחים

קרובים יותר אל הילדות

אל החולות היחפים

אל הדברים הכי יפים

אנשים שנשארו קטנים

אתה חושב שהם עוד ילדים

כאילו לא גמרו לחלום

אולי עוד לא גמרו לגדול

אתה צודק בסך הכול

פזמון חוזר

אנשים שנשארו קטנים

לרוב נושאים איתם חלום גדול

והם נושאים אותם כמו כתר,

נושאים אותם כמו זר

שלא ייפול ויתפזר

מביטים אליך בחיוך

רואים אותך וגם את השמיים

וזה שייך לאהבה

שבה רואים את הדברים

ולזווית הראייה

פזמון חוזר

איש קטן אפילו אם ייפול

אז אין לו דרך ארוכה, בדרך כלל

כמה הוא כבר יכול ליפול

זה לא כואב זה לא נורא

וקל לקום חזרה.

אנשים אם אין להם חבר
שיבחרו רק חברים קטנים
הם לא תופשים הרבה מקום
הם לא צריכים הרבה דברים
הם משאירים לאחרים

פזמון חוזר

לאה נאור – ראה אודותיה בשיר "כל אחד בעצם לא מה שהוא נראה"
קובי אושרת – ראה אודותיו בשיר "כל אחד בעצם לא מה שהוא נראה"

על השיר:

"אנשים קטנים" הם "אנשים גדולים" שבחרו להישאר "קטנים" בשל צניעותם, אדיבותם והאהבה שהם רוחשים לסביבתם. אלה אנשים שנעים לשהות במחיצתם כי כל מה שהם עושים ונותנים אינו לשם קבלת גמול אלא מבחירה לעשות טוב עם זולתם ולהגשים את חלומם. "אנשים קטנים" הם אנשים שאינם צעירים חלק מהם יכולים להיות מבוגרים או קשישים שבנו מפעל חיים בחריצות ובהתמדה והנחילו מורשת ענפה וערכים לדורות שאחריהם. "אנשים קטנים" יכולים להיות גדולים או קטנים במימדים שלהם אבל זה לא מה שעושה אותם קטנים או גדולים. זהו שיר ערכי שפונה לעשייה והגשמה לשמה ולהשקפת חיים שמאפשרת הבנה למשמעות החיים מתוך אחריות וזווית ראייה בוגרת ומשמעותית גם לצעיר וגם למבוגר.

פעילויות תוכן:

- מי הם ה"אנשים הקטנים"?
- האם כל אחד יכול להיות "איש קטן"?
- בכל מבוגר/ קשיש יש "איש קטן" שמסתתר בסיפור חייו. בקשו ממנו לספר לכם על חייו וגלו את המיוחד שבו.
- האם ילד יכול להיות "איש קטן"? כיצד? למה הוא צריך לשאוף?

פעילויות במוסיקה:

<http://www.youtube.com/watch?v=xBEo2SlczM>

(ביצוע זמין אך מומלץ להקשיב באיכות טובה יותר בדיסקים של חוה אלברשטיין לילדים)

האזינו לשיר בביצועה של חוה אלברשטיין:

- באיזה חלק של השיר היא שרה בהתחלה? התוכלו להסביר מדוע?
- בדקו כיצד הביצוע לשיר משרת את הטקסט. שימו לב לפתיח המוסיקלי, לקולה של הזמרת ולכלים המלווים את שירתה.

2.

פעילות סביב בניית שירון לפעילות עם קשישים:

נשאל את התלמידים: איזה שירים מבוגרים אוהבים? כיצד נדע?

פעילות מקדימה במועדון או בבית האבות:

ריאיון עם הקשישים לקראת בניית השירון

כל תלמיד או שניים יראינו קשיש אחד:

1. איזה שיר אתה אוהב לשיר במיוחד? למה?
2. על מה מדבר השיר?
3. תוכל להמליץ לנו על שירים נוספים שאתה אוהב
4. מה דעתך על השירים (מילים ולחנים) של התקופה שלנו?

5. מה ההבדל בין השירים של פעם לשירים של היום?
6. איזה שיר מהתקופה של היום אתה אוהב?
7. איזה משורר או מלחין אתה מעריך במיוחד? מדוע?

שאלות לחיים:

1. מה חשבת על הגדולים כשהיית קטן?
2. מה לדעתך הכי חשוב בחיים?
3. איזו עצה לחיים היית מייעץ לבני הנוער?

מספר המלצות:

- אותו ראיון אפשר לבצע עם סבא וסבתא מדרגה ראשונה ושנייה
- חפשו כמה שיותר שירים משותפים לכל הדורות מלבד שירי חגים ומועדים
- פעילות מקדימה: תנו לכל התלמידים לראיין האחד את השני באותו שאלון עם מספר שינויים:

כל תלמיד יראינו תלמיד אחר מכתתו:

1. איזה שיר אתה אוהב לשיר במיוחד? למה?
2. על מה מדבר השיר?
3. תוכל להמליץ לנו על שירים נוספים שאתה אוהב
4. מה דעתך על השירים (מילים ולחנים) של פעם?
5. מה ההבדל בין השירים של פעם לשירים של היום?
6. איזה שיר מהתקופה של פעם אתה אוהב?
7. איזה משורר או מלחין אתה מעריך במיוחד? מדוע?

שאלות לחיים:

1. מה אתה חושב על המבוגרים?
2. מה לדעתך הכי חשוב בחיים?
3. איזו עצה לחיים היית מייעץ למבוגרים?

מתוך הממצאים נבדוק את הדברים הבאים :

1. מה ההבדל בין השירים של פעם לשירים של היום?
2. מדוע קיים ההבדל הזה?
3. נבנה שירון המבוסס על ממצאי הריאיון עם הקשישים :
 - אם אפשרי נקדיש לכל קשיש את השיר שהוא בחר.
 - אם מדובר בהרבה שירים נחלק את פעילות השירה למספר מפגשים.
 - לפני כל מפגש שירה כדאי ללמד את התלמידים לשיר את השירים שנבחרו למפגש , אפשר בחלק מהם ללמד רק את הפזמון ולחלק סולו לבתים. ובנוסף, להפנות אותם להאזנה לשירים אלו (עד 10 שירים).
 - אם נמצא סיפור של אחד הקשישים הקשור לשיר שהוא בחר כדאי לבקש מהקשיש לספר את סיפורו לפני ששרים את השיר.
 - כדאי לאתר קשישים שיכולים לשיר סולו, לתת להם לשיר והקהל יצטרף בפזמון.
4. נסו ל"לעטר" את פעילות השירה בשילוב פעילויות נוספות שיחברו לשירים :
 - תנועה וריקוד. אפשר לחבר תנועות לאחד מהשירים. להשמיע אותו ברקע ולהתנועע.
 - קטעי דרמה. מספיק קטע דרמה קצר אחד בכל מפגש. בכל פעם תשתתף קבוצה אחרת של תלמידים (ואם אפשרי גם קשישים) בהצגת הקטע.
 - קטעי קריאה.
 - פעילות יצירה.
 - הקרנת סרט סביב נושא השירים או סביב שיר ספציפי מסויים.